

Działania z zakresu zdrowia publicznego, finansowane ze środków Gminy - ocena wykonania w roku 2021 oraz prognoza na 2022r.

Gmina, zgodnie z zapisem art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym ma obowiązek zaspokajać zbiorowe potrzeby wspólnoty w zakresie ochrony zdrowia. Realizacja działań w tym obszarze opiera się zarówno na art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mówiącym o zapewnieniu równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w szczególności poprzez opracowywanie i wykonanie oraz ocenę efektów programów polityki zdrowotnej, a także na art. 2 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym, wpisującym promocję zdrowia i profilaktykę chorób w katalog zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Program polityki zdrowotnej to zespół zaplanowanych i zamierzonych działań z zakresu opieki zdrowotnej ocenianych jako skuteczne, bezpieczne i uzasadnione, umożliwiających osiągnięcie w określonym terminie założonych celów, polegających na wykrywaniu i zrealizowaniu określonych potrzeb zdrowotnych oraz poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców.

W minionym roku gmina zrealizowała 2 programy polityki zdrowotnej:

- a) „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2021-2024”
- b) „Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”,

oraz zadanie dotyczące wykonania bezpłatnych szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców miasta.

Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2021-2024”

W ramach przeprowadzonego postępowania konkursowego na wybór realizatora programu, wyłonionych zostało czterech wykonawców zadania:

1. Medi Partner Sp. z o.o. ul. Cybernetyki 19, 02-677 Warszawa,
2. Centrum Bocian Sp. z o.o. Sp. k. ul. Akademicka 26, 15-267 Białystok,
3. Gyncentrum Sp. z o.o. ul. Żelazna 1, 40-851 Katowice,
4. Centrum Medycyny Rozrodu Artvimed Chrobry Sp. z o.o. Sp. k. ul. Legendy 3, 30-147 Kraków.

Realizacja programu trwała od 6 kwietnia do 17 grudnia 2021 roku.

W programie uczestniczyły pary spełniające poniższe kryteria:

- a) wiek kobiety mieścił się w przedziale 23-40 lat wg rocznika urodzenia;
- b) rezerwa jajnikowa mierzona stężeniem AMH wynosiła powyżej 0,7 ng/ml,
- c) zostały zakwalifikowane do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego przez Realizatora Programu, zgodnie z wytycznymi Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu i Embriologii (istnieją pierwotne wskazania do leczenia metodą pozaustrojowego zapłodnienia lub inne metody leczenia, rekomendowane przez PTMRIE zakończyły się niepowodzeniem) i ustawą z dnia 25 czerwca 2015r. o leczeniu niepłodności,

- d) pozostawały w związku małżeńskim lub partnerskim;
- e) w dniu kwalifikacji co najmniej jedna z osób pozostających w związku małżeńskim lub partnerskim od roku zamieszkiwała na terenie Sosnowca;
- f) miały udokumentowane potwierdzenie przeprowadzenia pełnej diagnostyki przyczyn niepłodności, udokumentowane potwierdzenie trwałego uszkodzenia uniemożliwiającego naturalną koncepcję lub też są po roku bezskutecznego leczenia zachowawczego lub chirurgicznego.

Do programu zakwalifikowano medycznie 46 par, z tego procedurą zapłodnienia pozaustrojowego objęto 32 pary. Pozostałych 13 par złożyło rezygnację z udziału w programie, a 1 para z uwagi na problemy medyczne nie przystąpiła do procedury. 4 pary nie przeszły kwalifikacji medycznej z uwagi na zbyt mały poziom rezerwy jajnikowej.

Wykonano w sumie 20 transferów, w wyniku których odnotowano 8 ciąż – wszystkie pojedyncze.

W ramach programu badano skuteczność zapłodnienia IVF/ICSI, wyrażoną jako stosunek liczby przeprowadzonych transferów do liczby stwierdzonych ciąż. Prezentuje to poniższa tabela.

Skuteczność zapłodnienia IVF/ICSI

Podmiot realizujący program	Brak ciąży klinicznej	Ciąża kliniczna pojedyncza	Ciąża kliniczna wielopłodowa	Suma transferów	Ciąże kliniczne łącznie	Stosunek liczby ciąż klinicznych do liczby transferów (%)
Medi Partner	8	2	0	4	2	50,0
Gyncentrum	7	3	0	7	3	43,0
Artvimed	3	1	0	1	1	100,0
Centrum Bocian	6	2	0	8	2	25,0
RAZEM	24	8	0	20	8	54,50%

Ponadto odnotowano skuteczność wyrażoną w programie, jako stosunek liczby par do liczby powstałych ciąż, co przedstawia tabela poniżej.

Tabela Skuteczność programu

Podmiot realizujący program	Potwierdzone ciąże	Brak ciąży	Skuteczność (%)
Medi Partner	2	8	20,0
Gyncentrum	3	7	30,0
Artvimed	1	3	25,0
Centrum Bocian	2	6	25,0
RAZEM	8	24	25%

W 2021 roku z programu realizowanego w 2020 roku urodziło się 6 dzieci. Dwóch ciąż niestety nie udało się utrzymać. Ogółem na przestrzeni 2017-2021 roku z programu na świat przyszło 29 dzieci. Gmina w 2021 roku wydatkowała na ten cel **147 416,00** złotych.

„Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych”

Celem programu było zwiększenie dostępności do wyskospecjalistycznych badań kardiologicznych osobom powyżej 65 roku życia, obciążonych co najmniej trzema czynnikami ryzyka z czterech ujętych w programie tj. nadciśnieniem, chorobą wieńcową, hiperlipidemią i paleniem papierosów. Program trwał od 1 września do 24 listopada 2021 roku.

W ramach programu mieszkańcy mogli skorzystać z jednej z dwóch akcji przesiewowych: „Stop udarom” lub „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. Akcja „Stop udarom” obejmowała wykonanie badania USG – Doppler tętnic szyjnych, a w przypadku akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej” badania USG – Doppler kończyn dolnych. Każdemu badaniu towarzyszyła wizyta lekarska u chirurga naczyniowego oraz konsultacja świadczona przez dietetyka. Wykonywane były także u każdego mieszkańca badania laboratoryjne w zakresie pomiaru poziomu glukozy we krwi, cholesterolu i trójglicerydów oraz określone BMI. O kwalifikacji decydowała kolejność zgłoszenia do podmiotu leczniczego realizującego program.

Realizatorami programu były dwa podmioty:

1. SANTE CLINIC Sp. z o.o. Sp. k. ul. Aleja Wolności 6 41-219 Sosnowiec,
2. Deńca –Kuziemko Izabella NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia.

W programie wzięło udział 383 mieszkańców, w tym 196 osób w akcji „Stop udarom” i 187 w akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. W wyniku przeprowadzonych badań u 58 mieszkańców, co stanowi 15% ogółu przebadanych stwierdzono nieprawidłowości, skutkujące koniecznością pogłębionej diagnostyki.

Poniższa tabela prezentuje dane liczbowe:

Lp.	Liczba osób objętych programem ogółem	Liczba osób poddanych akcji przesiewowej „Stop udarom”	Liczba osób, u których wykryto nieprawidłowości na skutek przeprowadzenia badań w ramach akcji „Stop udarom”	Liczba osób poddanych akcji przesiewowej „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”	Liczba osób, u których wykryto nieprawidłowości na skutek przeprowadzenia badań w ramach akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”
1.	383	196	24	187	34

Ogółem na realizację programu wydatkowano kwotę **107 964,00** złotych.

Działając na podstawie art. 48d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Gmina Sosnowiec wystąpiła w 2020 roku z wnioskiem do dyrektora Śląskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie programu badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych. Zgodnie z umową gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 40% wydatkowanych środków, tj. **35 628,12** złotych.

Profilaktyka przeciwko grypie

W minionym roku, w oparciu o przepisy ustawy o zdrowiu publicznym zrealizowano zadanie dotyczące wykonania bezpłatnych szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców miasta. W drodze postępowania konkursowego wyłoniono pięć podmiotów leczniczych tj. Sante Clinic przy al. Wolności, Nasza Przychodnia przy ul. Kisielewskiego, Fundacja Unia Bracka przy ulicy Dmowskiego i Ogrodowej, Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego przy ulicy Hallera, Wojska

Polskiego, Nowopogońskiej i Wawel oraz Sosnowiecki Szpital Miejski w Restrukturyzacji przy ulicy Wawel.

Zadanie realizowano od 22 września do 24 grudnia 2021 roku i początkowo adresowane było do osób w wieku od 60 do 75 lat włącznie. Ograniczenie wieku do 75 roku życia zostało podyktowane względami dostępności, rozumianej jako możliwość nieodpłatnego skorzystania ze szczepień przeciwko grypie przez jak największą liczbę mieszkańców. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2021 roku w sprawie metody zapobiegania grypy sezonowej w sezonie 2021/2022 - osobom w wieku powyżej 75 lat przysługiwało bezpłatne szczepienie przeciwko grypie, refundowane ze środków NFZ. W trakcie realizacji zadania w dniu 18 listopada 2021 roku Minister Zdrowia wydał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania grypy sezonowej w sezonie 2021/2022, rozszerzające katalog osób uprawnionych do bezpłatnego szczepienia o osoby, które najpóźniej w dniu przeprowadzenia szczepienia ukończyły 18 rok życia. W związku z powyższym aneksując umowy z realizatorami zadania, zwiększono przez analogię do nowego rozporządzenia Ministra Zdrowia grupę odbiorców szczepień do mieszkańców powyżej 18 roku życia.

W sumie zaszczepionych zostało 3 136 mieszkańców. Na ten cel wydatkowano w sumie **176 679,93** złotych.

Gmina angażowała się ponadto w działania o charakterze prozdrowotnym, dedykowane mieszkańcom miasta w zakresie:

- 1) bezpłatnych badań przesiewowych raka płuca za pomocą niskodawkowej tomografii komputerowej (NDTK) przy współpracy z Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1 im. prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Na badanie bez skierowania mogli zgłaszać się pacjenci spełniający poniższe kryteria:
 - a) wiek od 55 lat (50 dodatkowy czynnik ryzyka) do 74 lat,
 - b) aktualnie palący lub byli palacze tytoniu (osoby rzuciły palenie nie dawniej niż 15 lat temu) z całkowitą konsumpcją co najmniej 20 paczkolet (paczkolet = przeciętna liczba paczek papierosów wypalanych dziennie x liczba lat palenia),
 - c) niemający objawów sugerujących raka płuca,
 - d) niechorujący wcześniej na raka płuca

W 2021 roku 83 mieszkańców wzięło udział w takim badaniu.

- 2) rehabilitacji kardiologicznej „PoSłuchaj serca” przy współpracy z Hospicjum Sosnowieckim im. Św. Tomasza Apostoła. Program „PoSłuchaj serca” był adresowany do kobiet w wieku od 40 do 59 rż. oraz mężczyzn w wieku od 40 do 64 rż., aktywnych zawodowo lub deklarujących gotowość do podjęcia zatrudnienia, posiadających rozpoznane: dusznicę bolesną, ostrego zawału serca, innych ostrych postaci choroby niedokrwiennej, przewlekłej choroby niedokrwiennej serca, niewydolności serca. Z programu w minionym roku skorzystało 7 mieszkańców.
- 3) bezpłatnych badań pod kątem zakażenia HCV przy współpracy z ALAB Laboratoria, w Sosnowcu przy ulicy Jagiellońskiej 6a. W ramach badania wykonane były testy wstępne na oznaczenie w krwi przeciwciał anty-HCV, a w przypadku ich wykrycia badania molekularne HCV-RNA (RT-PCR).

Na przestrzeni od IX do XII 2021r. 197 mieszkańców Sosnowca skorzystało z badań, w tym 2 osoby zostały zdiagnozowane jako dodatnie.

Na realizację działań z obszaru zdrowia gmina w 2021 roku wydatkowała w sumie **432 059,93** złotych, w tym na realizację programów polityki zdrowotnej 255 380 złotych, a na zadania z zakresu zdrowia publicznego 176 679,93 złotych.

W roku bieżącym planowana jest realizacja poniższych działań zdrowotnych:

Nazwa zadania	Planowane działania zdrowotne	Szacowana kwota z zł
Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowca w latach 2021-2024	Przeprowadzenie procedury zapłodnienia pozaustrojowego u 40 par	200 000,00
Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych	Przeprowadzenie co najmniej 608 badań profilaktycznych USG Doppler w ramach akcji „Stop udarom” i „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”.	183 900,00
Przeprowadzenie bezpłatnych szczepień przeciwko grypie	Wykonanie szczepień ochronnych przeciwko grypie dla około 4 000 mieszkańców	200 000,00
Przeprowadzenie badań przesiewowych pod kątem chorób cywilizacyjnych u dzieci.	Przeprowadzenie badań przesiewowych u uczniów I klas szkół podstawowych (pomiar masy ciała, pomiar wzrostu, obliczenie wskaźnika BMI, siatki percentylowej)	50 000,00

Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych uzyskał dofinansowanie Śląskiego oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w wysokości 60 800 złotych.